

## Hallintovaliokunta

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Pelastusopistosta annetun lain ja Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain muuttamisesta**

### JOHDANTO

#### *Vireilletulo*

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Pelastusopistosta annetun lain ja Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain muuttamisesta (HE 157/2016 vp): Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

#### *Asiantuntijat*

Valiokunta on kuullut:

- pelastusosaston lainsäädäntöjohtaja Mika Kättö, sisäministeriö
- pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, sisäministeriö
- poliisijohtaja Sanna Heikinheimo, sisäministeriö
- ylitarkastaja Maija Norilo, sisäministeriö
- henkilöstön kehittämisspäälikkö Satu Koivu, Poliisihallitus
- rehtori Mervi Parviainen, Pelastusopisto
- rehtori Marko Viitanen, Poliisiammattikorkeakoulu
- toimitusjohtaja, rehtori Mervi Vidgrén, Savonia-ammattikorkeakoulu
- puheenjohtaja Outi Salo, Pelastusopiston oppilasyhdistys
- johtaja Kim Nikula, Suomen Palomiesliitto SPAL ry
- toiminnanjohtaja Ari Keijonen, Suomen palopäällystöliitto ry
- puheenjohtaja Veli-Pekka Ihamäki, Suomen pelastusjohtajat -yhdistys

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- opetus- ja kulttuuriministeriö
- Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty ry
- Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
- Palkansaajajärjestö Pardia ry
- Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK
- Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry
- Suomen Sopimuspalokuntien Liitto ry

## **Valiokunnan mietintö HaVM 18/2016 vp**

### **HALLITUKSEN ESITYS**

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi Pelastusopistosta annettua lakia ja Poliisiammattikorkeakoulusta annettua lakia siten, että ammattikorkeakoulututkintoon johtavan pelastustoimen päällystökoulutuksen koulutusvastuu siirrettäisiin Savonia-ammattikorkeakoululta Poliisiammattikorkeakoululle. Pelastusalan ammattikorkeakoulutus siirtyisi hallinnollisesti osaksi sisäministeriön hallinnonalaa, mikä mahdollistaisi sisäasiainhallinnon alaan liittyvän koulutuksen kehittämisen, suunnittelun ja taloudenpidon tehostamisen eheämpänä kokonaisuutena.

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

### **VALIOKUNNAN PERUSTELUT**

#### *Pelastusalan ammattikorkeakoulutuksen koulutusvastuun siirto Poliisiammattikorkeakoululle*

Esityksessä ehdotetaan, että ammattikorkeakoulututkintoon johtavan pelastustoimen päällystökoulutuksen koulutusvastuu ja tutkinnonanto-oikeus siirretään Savonia-ammattikorkeakoululta Poliisiammattikorkeakoululle 1.1.2017 lukien. Tavoitteena on sisäasiainhallinnon alaan liittyvän koulutuksen kehittäminen, suunnittelu ja taloudenpidon tehostaminen eheämpänä kokonaisuutena sekä sisäisen turvallisuuden oppilaitosten välisten synergiaetujen löytäminen. Hallintovaliokunta pitää tavoitteita kannatettavina ja katsoo, että sekä Pelastusopistossa että Poliisiammattikorkeakoulussa on asiantuntemusta ja kokemusta, johon tukeutuminen on tärkeää pelastusalan ammattikorkeakouluopetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja tulevaisuuden kehittämisessä.

Saadun selvityksen mukaan pelastustoimen päällystökoulutuksen kustannukset ovat pysyneet noin kolmessa miljoonassa eurossa vuositasolla. Rahoituksesta osan on maksanut Savonia-ammattikorkeakoulu, ja loppuosa kustannuksista on maksettu pelastustoimen toimintamenoista. Savonian rahoitusosuus on ollut viime vuosina laskeva, ja vuosina 2016—2019 osuuden on arvioitu laskevan edelleen. Valtion talousarvioesityksessä pelastustoimen päällystökoulutukseen tarkoitettuina varoina palautettaisiin opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokasta 1 202 miljoonaa euroa sisäministeriön pääluokkaan pysyvänä siirtona. Pelastusalan ammattikorkeakoulutuksen rahoitus tapahtuu siten jatkossa kokonaisuudessaan pelastustoimen toimintamenoista. Valiokunta pitää tätä perusteltuna pelastustoimen koulutuksen turvaamiseksi. Poliisin määrärahoja ei kohdenneta pelastustoimen päällystökoulutukseen. Tärkeää on myös, että pelastustoimen koulutuksesta ei siirretä taloudellisia resursseja poliisin puolelle.

Esityksen mukaan sisäministeriö päättää vuosittain pelastusalan ammattikorkeakoulutukseen tarkoitettujen määrärahojen käytöstä kuultuaan Pelastusopistoa, Poliisihallitusta ja Poliisiammattikorkeakoulua. Pelastustoimen toimintamenoista on tarkoitus kattaa myös ne hallintokulut, jotka Savonia-ammattikorkeakoululle aiheutuvat niistä opiskelijoista, jotka siirtymäsäännöksen mukaisesti suorittavat loppuun tekniikan ammattikorkeakoulututkinnon tutkintonimikkeellä insinööri (AMK) heinäkuun loppuun 2023 mennessä.

## Valiokunnan mietintö HaVM 18/2016 vp

Valiokunta tähdentää Pelastusopiston keskeistä asemaa opiskelijavalinnoissa sekä koulutuksen suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä. Pelastusopistolla on substanssiosaamisen lisäksi toimivat verkostot työelämään ja muihin toimialan keskeisiin toimijoihin, mikä osaltaan on turvannut työelämälähtöisen koulutuksen suunnittelun ja kehittämisen. Tulevaisuudessa toimintaympäristön ja työelämän muutokset asettavat uudenlaisia vaatimuksia muun muassa viranomaisyhteistyölle. Valiokunta katsoo, että Poliisiammattikorkeakoulun kanssa on saatavissa synergiahyötyjä esimerkiksi moniviranomaisyhteistyön ja johtamiskoulutuksen osalta. Samalla valiokunta tähdentää poliisin ja pelastusviranomaisen erilaisia rooleja sisäisen turvallisuuden viranomaisina, minkä vuoksi niiden toimivaltuudetkin ovat erilaisia. Roolien selkeänä pitäminen on pelastusalan toimijoiden työturvallisuuden ja toimintaedellytysten kannalta tärkeää.

Koulutusvastuun siirtämisen vuoksi myös Poliisiammattikorkeakoulun hallituksen kokoonpanoa laajennetaan. Jäseniksi tulee mukaan yksi Pelastusopiston edustaja, yksi pelastusalan ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijoiden edustaja sekä yksi pelastuslaitosten edustaja. Tämän tarkoituksena on huomioida pelastusalan ammattikorkeakoulututkintoon liittyvän asiantuntemuksen edustavuus Poliisiammattikorkeakoulun hallituksessa.

Pelastustoimen ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa päällystökoulutusta annetaan Suomessa nykyisin ainoastaan Pelastusopistolla. Pelastusopistolla on Kuopiossa pelastusalan koulutukseen suunnitellut tilat, simulaatioympäristöt ja harjoitusalue, jota voidaan pitää eurooppalaisestikin tarkasteltuna korkealaatuisena. Pelastusopiston opettajat opettavat kaikissa tutkinnoissa, toisin sanoen hätäkeskuspäivystäjä-, pelastaja-, alipäällystö- ja päällystötutkinnoissa, sekä täydennyskoulutuksessa, mikä on turvannut tutkintojen välisen koulutuksellisen jatkumon sekä resurssien näkökulmasta kustannustehokkaan toimintatavan. Päällystöopiskelijoiden on tärkeää myös päästä harjoittelemaan esimerkiksi pelastajatutkintoa opiskelevien kanssa. Kuopioon on käytännössä syntynyt eräänlainen pelastusalan osaamiskeskittymä. Myös kriisinhallintakeskus CMCFinland sijaitsee Pelastusopiston yhteydessä. Edellä todetut seikat huomioon ottaen valiokunta pitää erittäin tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena koulutuksen säilymistä Kuopiossa myös jatkossa.

Hallituksen esityksessä ei ehdoteta muutoksia pelastusalan ammattikorkeakoulututkintoa suorittavien opintososiaalisiin etuihin. Ammattikorkeakouluopiskelijoihin sovellettaisiin vastaisuudessaakin Pelastusopistosta annetun lain (607/2006) 23 §:ssä tarkoitettuja opintososiaalisia etuja silloin, kun opiskelija osallistuu tutkintoon kuuluvaan opetukseen Pelastusopistossa. Lain 23 §:n nojalla ruokailu ja majoitus Pelastusopiston asuntolassa ovat maksuttomia, kun opiskelu tapahtuu Pelastusopistolla tai sen järjestämissä toimitiloissa. Tämän lisäksi pelastusalan opiskelijat ovat oikeutettuja opintotukilainsäädännön mukaiseen opintotukeen (opintoraha ja opintolainan valtiontakaus), opintotuen asumislisään silloin, kun maksuton majoitus ei ole käytettävissä, sekä valtioneuvoston asetuksessa korkeakouluopiskelijoiden ruokailun tukemisen perusteista (54/2012) tarkoitettuun tuettuun ateriaan Kansaneläkelaitoksen hyväksymässä opiskelijaravintolassa. Opintotuki on tarveharkintainen, joten opiskelijan tulot otetaan huomioon tukea myönnettäessä. Valiokunta pitää hallituksen esitystä myös opintososiaalisia etuja koskevilta osin perusteltuna.

### *Pelastusalan ammattikorkeakoulututkintoon koulutettaville asetettavat lisävaatimukset*

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi myös muun muassa pelastusalan ammattikorkeakoulututkintoon koulutettaville asetettavista lisävaatimuksista (2. lakiehdotuksen 24 a §). Va-

## **Valiokunnan mietintö HaVM 18/2016 vp**

liokunta pitää perusteltuna esitystä, että pelastusalan ammattikorkeakoulututkintoon koulutettavalta edellytetään tiettyjen terveydellisten ja toimintakykyyn liittyvien vaatimusten täyttämistä, jotta hän selviytyy opiskelusta, kuten käytännön tehtävistä ja harjoittelusta. Valiokunnalle toimitetun selvityksen mukaan pelastusalan ammattikorkeakoulututkintoon koulutettavalta on tarpeen edellyttää lisäksi myös rehellisyyttä ja luotettavuutta, jota arvioidaan hakijasta tehdyn turvallisuus selvityksen perusteella. Vastaava edellytys koskee voimassa olevan lain mukaan Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoita.

Opiskelijavalintaan liittyvästä turvallisuus selvityksestä säädetään Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain (1164/2013) 25 §:ssä. Hallituksen esityksen HE 64/2013 vp mukaan (s. 24—25) "säännös antaisi Poliisiammattikorkeakoululle oikeuden asettaa myönteisen valintapäätöksen ehdoksi sen, että koulutukseen hakeutuvasta tehdään ennen opintojen aloittamista turvallisuus selvityksistä annetun lain mukainen turvallisuus selvitys. Ehdollinen valintapäätös tarkoittaisi sitä, että turvallisuus selvityksestä ilmenevien seikkojen perusteella lopullinen valintapäätös voisi olla kielteinen. Ehdotettu säännös koskisi kaikkien koulutukseen opiskelijoiksi hakeutuvia."

Edellä mainitusta hallituksen esityksestä antamassaan mietinnössä (HaVM 23/2013 vp, s. 6) valiokunta on todennut muun muassa, että "poliisikoulutukseen otettavia koskevat korostuneesti rehellisyyden ja luotettavuuden vaatimukset. Esityksen perusteluista ilmenee rehellisyyden tarkoitettavan sitä, että opiskelijaksi otettava ei ole syyllistynyt rikoksiin. Valiokunta katsoo, että aivan vähäisten rikkomusluonteisten tekojen ei tulisi estää koulutukseen valitsemista. Lisäksi on syytä ottaa huomioon opiskelijaksi hakevan ikä rikoksen tekohetkellä, rikoksesta kulunut aika ja sen jälkeinen nuhteeton elämä. Luotettavuudella tarkoitetaan esityksen perusteluissa muuta normien mukaista käytöstä. Luotettavuutta heikentävät esimerkiksi poliisilakiperusteiset kiinniotot. Rehellisyyttä ja luotettavuutta arvioidaan turvallisuus selvitysten perusteella. Rehellisyyden ja luotettavuuden käsitteet sinänsä jo ilmentävät riittävällä tarkkuudella sääntelyn tarkoitusta."

Vaikka pelastusalan opiskelijoilla on erilainen tehtäväala kuin poliisilla, rehellisyyden ja luotettavuuden vaatimukset on valiokunnan mielestä asianmukaista ulottaa myös pelastusalan ammattikorkeakoulututkintoa opiskeleviin, joista koulutusvastuun siirron myötä tulee Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoita. Näin ollen valiokunta ehdottaa, että 24 a §:ää täydennetään tätä koskevalla säännöksellä.

Lisäksi valiokunta ehdottaa, että mainittu 24 a § muotoillaan uudelleen siten, että siihen lisätään asetuksen anto valtuuden mahdollistava perussäännös, ja että asetuksen anto valtuutta täsmennetään yleisesti noudatettuun lakitekhniseen muotoon.

## **VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS**

Hallintovaliokunnan päätösehdotus:

*Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 157/2016 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen.*

## **Valiokunnan mietintö HaVM 18/2016 vp**

*Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 157/2016 vp sisältyvän 2. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)*

### **Valiokunnan muutosehdotukset**

**1.**

## **Laki**

### **Pelastusopistosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*kumotaan* Pelastusopistosta annetun lain (607/2006) 16 §:n 2 momentti ja 25 §:n 2 momentti  
sekä  
*muutetaan* 12, 24, 30, 31 ja 35 § seuraavasti:

#### **12 §**

##### *Ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus*

Pelastusalan ammattikorkeakoulututkinnon tutkinnonanto-oikeus on Poliisiammattikorkeakoululla. Opiskelijat ovat Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoita. Pelastusopisto valmistelee yhteistyössä Poliisiammattikorkeakoulun kanssa opiskelijoiden valintaperusteet sekä opetus-suunnitelman. Pelastusopisto järjestää opetussuunnitelman mukaista opetusta Pelastusopiston ja Poliisiammattikorkeakoulun keskenään sopimalla tavalla.

Pelastusalan ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijaan, joka osallistuu tutkintoon kuuluvaan opetukseen Pelastusopistossa, sovelletaan 15 §:ää, 23 §:n 1 momenttia, 24 §:n 3 momenttia, 26 §:ää, 30 §:n 2 ja 5 momenttia sekä 33 ja 34 §:ää.

#### **24 §**

##### *Päihdetestaus*

Pelastusopiston opiskelija on velvollinen opiston määräyksestä osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön ja laboratoriohenkilökunnan tekemään päihdetestiin, jos on perusteltua aiheutta epäillä, että opiskelija on päihtyneenä opiston järjestämässä käytännön työtehtävien harjoittelussa tai työpaikalla tapahtuvassa harjoittelussa. Terveystestauksen ammattihenkilö voi luovuttaa opistolle kirjallisen johtopäätöksen päihdetestistä. Päihdetestissä saatu tieto on 25 §:ssä tarkoitettu terveydentilaa koskeva tieto.

## Valiokunnan mietintö HaVM 18/2016 vp

Pelastusopisto vastaa 1 momentissa tarkoitettusta päihdetestauksesta aiheutuvista kustannuksista.

Koulutusturvallisuuden ylläpitämiseksi Pelastusopisto voi asettaa 12 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen osallistumisen ehdoksi Pelastusopiston henkilöstön tai laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön suorittaman opiskelijan nauttiman alkoholin tai muun huumausaineen toteamiseksi tarvittavan kokeen, jos on perusteltua aiheuttaa epäillä, että opiskelija osallistuu päihtyneenä koulutukseen taikka jos kysymys on koulutuksesta, johon osallistuminen päihtyneenä aiheuttaisi erityistä vaaraa hengelle tai terveydelle. Pelastusopiston henkilöstöön kuuluva voi estää opiskelijan osallistumisen opetukseen, jos koe osoittaa opiskelijan olevan alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena taikka jos opiskelija kieltäytyy kokeesta.

### 30 §

#### *Kurinpitorangaistus*

Pelastusopiston ammatillisessa peruskoulutuksessa olevaa opiskelijaa, joka on toiminut Pelastusopiston järjestyssäännön määräysten vastaisesti, harjoittanut opinnoissaan vilppiä, kieltäytynyt 24 §:ssä tarkoitettusta päihdetestauksesta tai antanut päihteiden väärinkäyttöä osoittavan näytteen, voidaan rangaista rikkomuksen vakavuudesta riippuen joko kirjallisella varoituksella tai erottamalla hänet enintään vuoden pituiseksi määräajaksi.

Jos opiskelija on rikkonut Pelastusopiston asuntolaa koskevia järjestyssäännön määräyksiä, häntä voidaan rangaista kirjallisella varoituksella. Vakavasta tai kirjallisen varoituksen jälkeen toistuvasta opiston asuntolaa koskevien järjestyssäännön määräysten rikkomisesta opiskelija voidaan määrätä menettämään asumisoikeutensa opiston asuntolassa määräajaksi tai kokonaan.

Ammatillisessa peruskoulutuksessa olevalle opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää Pelastusopiston rehtori ja määräajaisesta erottamisesta oikaisu- ja kurinpitolautakunta.

Asumisoikeuden menettämisestä Pelastusopiston asuntolassa päättää opiston oikaisu- ja kurinpitolautakunta. Ammattikorkeakouluopiskelijoiden osalta kirjallisen varoituksen antamisesta tai opiskelijan erottamisesta säädetään Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain (1164/2013) 40 §:ssä.

Edellä 13 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen osallistuvan opiskelijan opiskelu kurssilla voidaan keskeyttää 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa. Päätöksen opiskelun keskeyttämisestä tekee Pelastusopiston rehtori.

Asumisoikeuden menettämistä koskevaan päätökseen on myös pelastusalan ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijalla oikeus hakea muutosta valittamalla siten kuin 38 §:ssä säädetään.

### 31 §

#### *Menettely kurinpitoasiassa ja opiskeluoikeutta koskevassa asiassa*

Ennen kurinpitotapausta sekä opiskeluoikeuden menettämistä tai keskeyttämistä koskevan päätöksen tekemistä päätöksen perusteena oleva asia, teko tai laiminlyönti on yksilöitävä, opiskelijaa on kuultava sekä on hankittava tarpeellinen selvitys.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jollei Pelastusopisto tai hallinto-oikeus toisin määrää. Jos määräaikaista erottamista taikka opiskeluoikeuden menettämistä tai keskeyttämistä koskeva päätös kumotaan, opiskelijalla on

## **Valiokunnan mietintö HaVM 18/2016 vp**

oikeus jatkaa myöhemmässä vastaavassa koulutuksessa, jollei hänellä ole mahdollisuutta jatkaa siinä koulutuksessa, jota erottaminen, opiskeluoikeuden menettäminen tai keskeyttäminen koski. Pelastusopisto päättää tällöin opiskelijan jo suorittamien opintojen hyväksiluettavuudesta koulutusta jatkettaessa. Aikaa, jona opinnot ovat keskeytyneinä, ei lueta opintojen enimmäisaikaan.

### **35 §**

#### *Ammattikorkeakouluopetuksen rahoitus*

Sisäministeriö päättää pelastusalan ammattikorkeakoulutukseen tarkoitettujen määrärahojen käytöstä kuultuaan Pelastusopistoa, Poliisihallitusta ja Poliisiammattikorkeakoulua.

---

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain tullessa voimaan ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa pelastustoimen päällystön koulutuksessa olevalla opiskelijalla on oikeus heinäkuun 2023 loppuun saakka jatkaa opintojaan ja suorittaa tekniikan ammattikorkeakoulututkinto tutkintonimikkeellä insinööri (AMK) Savonia -ammattikorkeakoulussa lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Ennen tämän lain voimaantuloa 12 §:n nojalla tehty Savonia -ammattikorkeakoulun ja Pelastusopiston välinen sopimus lakkaa olemasta voimassa tämän lain tullessa voimaan. Sopimusta sovelletaan kuitenkin niihin opiskelijoihin, jotka suorittavat pelastustoimen päällystön koulutuksen loppuun Savonia -ammattikorkeakoulun opiskelijoina.

---

## **2.**

## **Laki**

### **Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain (1164/2013) 6, 13, 21, 25, 26, 30, 37, 39 ja 40 § sekä  
*lisätään* 15 §:ään uusi 4 momentti, 22 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 24 a § seuraavasti:

## Valiokunnan mietintö HaVM 18/2016 vp

### 6 §

#### *Hallitus*

Hallituksen puheenjohtajana on rehtori. Hallituksessa on puheenjohtajan lisäksi viisitoista jäsentä, joista neljä jäsentä edustaa Poliisiammattikorkeakoulun henkilöstöä, neljä jäsentä edustaa ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa olevia opiskelijoita, neljä jäsentä edustaa sisäisen turvallisuuden viranomaisia ja alalla toimivia yhteisöjä sekä kolme jäsentä, joista yksi edustaa Pelastusopistoa, yksi pelastusalan ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijoita ja yksi pelastuslaitoksia.

Poliisihallitus määrää hallituksen jäsenet ja heille varajäsenet määrääjäksi. Pelastusopistoa, pelastusalan ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijoita ja pelastuslaitoksia edustavat hallituksen jäsenet ja heille varajäsenet nimeää sisäministeriö ja määrää Poliisihallitus.

Hallituksen toimikausi on kolme vuotta.

### 13 §

#### *Poliisiammattikorkeakoulussa annettava opetus*

Poliisiammattikorkeakoulussa annetaan sisäisen turvallisuuden alalla korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta sekä järjestetään ammatillisia erikoistumisopintoja ja muuta koulutusta. Osa tutkintoon johtavasta opetuksesta voidaan järjestää yhteistyössä toisen oppilaitoksen kanssa tai harjoitteluna sisäisestä turvallisuudesta vastaavien viranomaisten yksiköissä sekä muissa yhteisöissä.

### 15 §

#### *Tutkintojen perusteet, koulutusohjelmat ja opetussuunnitelmat*

---

Pelastusalan ammattikorkeakoulututkinnon voi suorittaa myös monimuoto-opintoina.

### 21 §

#### *Opiskelijamäärä*

Vuosittain tutkintoa suorittamaan otettavien opiskelijoiden määrä vahvistetaan määrävuosiksi. Päätöksen 1 momentissa tarkoitetusta opiskelijamäärästä tekee:

1) sisäministeriö, jos päätös koskee Pelastusopistosta annetun lain (607/2006) 12 §:ssä tarkoitettua koulutusta;

2) Poliisihallitus, jos päätös koskee muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua koulutusta.

## Valiokunnan mietintö HaVM 18/2016 vp

### 22 §

#### *Kelpoisuus ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin*

— — — — —  
Lisäksi monimuoto-opetuksena toteutettaviin pelastusalan ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi pelastusalan alipäälystötutkinnon suorittanut henkilö.

### 24 a §

#### *Pelastusalan ammattikorkeakoulututkintoon koulutettaville asetettavat lisävaatimukset*

Edellä 22 §:ssä säädetyn kelpoisuuden lisäksi pelastusalan ammattikorkeakoulututkintoon koulutettavan tulee olla rehellinen ja luotettava sekä pelastustoimen tehtävään terveydentilaltaan ja toimintakyvyltään sopiva. Koulutettavalta edellytetävästä rehellisyydestä ja luotettavuudesta sekä terveydentilasta ja toimintakyvystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

### 25 §

#### *Opiskelijavalintaan liittyvä turvallisuusselvitys*

Opiskelijavalintaa koskeva päätös on ehdollinen, kunnes koulutukseen hakeutuvasta on tehty turvallisuusselvityslain (726/2014) mukainen turvallisuusselvitys.

### 26 §

#### *Poliisimieheksi ja pelastustoimen tehtävään koulutettavien valintaan liittyvä oikeus saada tietoja*

Opiskelijaksi tämän lain 24 §:ssä tai Pelastusopistosta annetun lain 12 §:ssä tarkoitettuun ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon pyrkivän tulee antaa opiskelijaksi ottamisen arvioinnissa tarvittavat terveydentilaansa koskevat tiedot Poliisiammattikorkeakoululle sekä osallistua Poliisiammattikorkeakoulun osoittaman terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamaan terveystarkastukseen ja huumausainetestaukseen. Poliisiammattikorkeakoulu vastaa terveystarkastuksesta ja huumausainetestauksesta aiheutuvista kustannuksista.

Huumausainetestauksessa selvitetään, onko opiskelijaksi pyrkivä käyttänyt huumausainelain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin. Tarvittaessa terveystarkastuksessa selvitetään, onko opiskelijaksi pyrkivän toimintakyky heikentynyt huumausaineiden lääkinnällisen käytön vuoksi.

Terveydenhuollon ammattihenkilö voi luovuttaa Poliisiammattikorkeakoululle kirjallisen johtopäätöksen siitä, onko opiskelijaksi pyrkivän terveydentila poliisimiehen tai pelastustoimen tehtävään sopiva. Huumausainetestauksen tulos sisältyy terveydentilaa koskevaan johtopäätökseen. Pelastustoimen tehtävään koulutettavan osalta tiedonsaantioikeus ja tietojen käsittelyoikeus on myös Pelastusopistolla.

## Valiokunnan mietintö HaVM 18/2016 vp

### 30 §

#### *Lukuvuosi ja opiskelijaksi ilmoittautuminen*

Poliisiammattikorkeakoulun lukuvuosi alkaa 1 päivänä elokuuta ja päättyy 31 päivänä heinäkuuta. Poliisiammattikorkeakoulu määrää lukuvuoden jakaantumisesta lukukausiin ja jaksoihin.

Opiskelijaksi hyväksytyn, joka on ilmoittanut ottavansa vastaan opiskelupaikan, tulee Poliisiammattikorkeakoulun määräämällä tavalla ilmoittautua Poliisiammattikorkeakouluun, minkä jälkeen hänet merkitään opiskelijaksi. Opiskelijan on joka lukuvuosi ammattikorkeakoulun määräämällä tavalla ilmoitauduttava läsnä olevaksi tai poissa olevaksi. Poliisiammattikorkeakoulu voi perustellusta syystä hyväksyä poissaoloilmoituksen vuotta lyhyemmäksi ajaksi.

Otettuaan opiskelupaikan vastaan opiskelija voi ilmoittautua poissa olevaksi, jos hän ensimmäisenä opiskeluvuotena:

1) suorittaa asevelvollisuuslain (1438/2007), siviilipalveluslain (1446/2007) tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) mukaista palvelua;

2) on äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaalla;

3) on oman sairautensa tai vammansa vuoksi kykenemätön aloittamaan opintojaan; tai

4) on lähiomaisensa vakavan sairauden tai vamman edellyttämän hoidon vuoksi estynyt aloittamaan opintojaan.

Opiskelija voi tekemänsä poissaoloilmoituksen perusteella olla poissa yhteensä kaksi vuotta.

### 37 §

#### *Opiskeluoikeuden peruuttaminen*

Poliisiammattikorkeakoulu voi peruuttaa opiskelijan opinto-oikeuden, jos opiskelija:

1) menettää Suomen kansalaisuuden;

2) ei ole enää terveydentilaltaan poliisimiehen tai pelastustoimen tehtävään sopiva tai kieltäytyy osallistumasta Poliisiammattikorkeakoulun määräyksestä terveydentilan toteamiseksi tarpeelliseen terveystarkastukseen;

3) tuomitaan rangaistukseen tahalliseksi rikoksesta, jonka laatu ja vakavuus osoittavat opiskelijan olevan sopimaton poliisin virkaan tai sisäisen turvallisuuden tehtävään taikka osallistumaan Poliisiammattikorkeakoulun opetukseen tai koulutukseen, ja tuomio on lainvoimainen;

4) vaarantaa vakavasti turvallisuutta rikkomalla 35 §:ssä tarkoitetun Poliisiammattikorkeakoulun järjestyssäännön määräystä; tai

5) vaarantaa vakavasti turvallisuutta rikkomalla Pelastusopistosta annetun lain 33 §:ssä tarkoitetun järjestyssäännön määräystä.

Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla perusteella vain siinä tapauksessa, että opiskelija on 24 §:ssä tarkoitetussa koulutuksessa.

Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla perusteella vain siinä tapauksessa, että opiskelija on 24 §:ssä tai Pelastusopistosta annetun lain 12 §:ssä tarkoitetussa koulutuksessa ja että opiskelijan terveydentilan muutos arvioidaan pysyväksi tai pitkäaikaiseksi.

Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa 1 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitetulla perusteella vain siinä tapauksessa, että kurinpitorangaistusta ei voida pitää riittävänä seuraamuksena.

## Valiokunnan mietintö HaVM 18/2016 vp

### 39 §

#### *Opiskeluoikeuden peruuttamiseen ja opintojen keskeyttämiseen liittyvä tiedonsaanti*

Opiskelija, joka on 24 §:ssä tai Pelastusopistosta annetun lain 12 §:ssä tarkoitetussa koulutuksessa, voidaan määrätä laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamiin tarkastuksiin ja tutkimuksiin terveydentilan toteamiseksi, jos on perusteltua syytä epäillä, että opiskelija ei ole enää poliisimiehen tai pelastustoimen tehtävään sopiva. Poliisiammattikorkeakoulu vastaa määrittämistään tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvista kustannuksista.

Poliisiammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskeluoikeuden arviointia varten Poliisiammattikorkeakoulun osoittaman, ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun lääkärin kirjallinen lausunto, josta ilmenee, että opiskelijalle on tehty tarkastus tai tutkimus terveydentilan selvittämiseksi sekä tarkastuksen tai tutkimuksen perusteella laadittu arvio opiskelijan toimintakyvystä ja soveltuvuudesta terveydentilansa puolesta poliisimiehen tehtävään tai pelastustoimen tehtävään.

Poliisiammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskeluoikeuden peruuttamisen tai opiskelun keskeyttämisen edellyttämät tiedot opiskelijaa koskevasta rikosasiasta esitutkintaviranomaisilta, syyttäjältä ja tuomioistuimelta. Pelastusopistolla on vastaava tiedonsaantioikeus, jos on kyse pelastusalan ammattikorkeakoulututkintoa suorittavasta opiskelijasta.

### 40 §

#### *Kurinpito*

Poliisiammattikorkeakoulu voi antaa opiskelijalle kirjallisen varoituksen tai erottaa opiskelijan enintään yhden vuoden määräajaksi, jos opiskelija on:

- 1) rikkonut järjestyssäännön määräyksiä;
- 2) menetellyt opinnoissaan vilpillisesti; tai
- 3) käyttäytynyt ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen aikana sopimattomasti tavalla, joka on omiaan vaarantamaan luottamuksen poliisille tai pelastustoimelle kuuluvien tehtävien asianmukaiseen hoitoon.

---

Tämä laki tulee voimaan    päivänä    kuuta 20    .

---

Helsingissä 8.11.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juho Eerola ps  
jäsen Mika Kari sd  
jäsen Antti Kurvinen kesk

## **Valiokunnan mietintö HaVM 18/2016 vp**

jäsen Mikko Kärnä kesk  
jäsen Sirpa Paatero sd  
jäsen Olli-Poika Parviainen vihr  
jäsen Juha Pylväs kesk  
jäsen Wille Rydman kok  
jäsen Joona Räsänen sd  
jäsen Vesa-Matti Saarakkala ps  
jäsen Matti Semi vas  
varajäsen Reijo Hongisto ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne